

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 5, a u vezi sa članom 10 stav 2 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 40/10, 6/13, 70/17 i 125/23), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 31. jula 2024. godine, donio je

STATUT CENTRALNE BANKE CRNE GORE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) je samostalna organizacija koja obavlja funkcije utvrđene Ustavom Crne Gore, Zakonom o Centralnoj banci Crne Gore (u daljem tekstu: Zakon) i drugim zakonima.

U ostvarivanju ciljeva i izvršavanju funkcija iz svoje nadležnosti Centralna banka je nezavisna.

Član 2

Sjedište Centralne banke je u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 6.

Član 3

Centralna banka ima svojstvo pravnog lica, sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i ovim statutom.

Član 4

Izrazi koji se u ovom statutu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 5

Centralna banka za eksternu komunikaciju koristi ispis punog naziva koji glasi: "Centralna banka Crne Gore".

U međunarodnoj komunikaciji može da se koristi i ispis punog naziva na engleskom jeziku koji glasi: "Central bank of Montenegro".

Centralna banka ima svoj logo, čiji se način upotrebe, izgled i sadržina uređuju aktom koji donosi guverner Centralne banke (u daljem tekstu: guverner).

Član 6

Centralna banka ima pečat i štambilj.

Pečat Centralne banke je u obliku kruga i sadrži Grb Crne Gore, naziv "Crna Gora" i naziv i sjedište Centralne banke.

Tekst pečata Centralne banke ispisuje se u koncentričnim krugovima oko Grba Crne Gore, na crnogorskom jeziku.

Pečat Centralne banke je prečnika 32 mm, a izrađen je od gume ili drugog odgovarajućeg materijala.

Centralna banka može imati pečat i manjeg prečnika, koji ne može biti manji od 20 mm niti veći od 28 mm, ukoliko je njegova upotreba podesnija.

Sadržina pečata iz stava 5 ovog člana, istovjetna je i ispisuje se na način kao i sadržina pečata iz stava 2 ovog člana.

Centralna banka može imati i jedan pečat za suvi otisak.

Centralna banka može imati i elektronski pečat, u skladu sa zakonom.

Centralna banka ima štambilj pravougaonog oblika sa nazivom i sjedištem Centralne banke.

Način upotrebe, rukovanje, čuvanje i broj pečata i štambilja bliže se uređuju aktom koji donosi guverner.

II. PREDSTAVLJANJE, ZASTUPANJE I POTPISIVANJE

Član 7

Centralnu banku predstavlja guverner u Crnoj Gori i inostranstvu.

Guverner može odrediti da u pojedinim slučajevima Centralnu banku u Crnoj Gori i inostranstvu predstavlja viceguverner i/ili drugi zaposleni.

Član 8

Centralnu banku zastupa guverner.

Guverner može ovlastiti viceguvernera i/ili drugog zaposlenog u Centralnoj banci da zastupaju Centralnu banku u granicama ovlašćenja dobijenih u skladu sa ovim statutom.

Ovlašćenje iz stava 2 ovog člana daje se u pisanoj formi i njime se određuju njegov obim, sadržina i rok važenja, s tim da se može dati i u obliku punomoćja.

Guverner može ovlastiti lice koje nije zaposleno u Centralnoj banci da zastupa Centralnu banku u zaštiti njenih imovinskih i drugih interesa u Crnoj Gori i inostranstvu.

Ovlašćenje iz stava 4 ovog člana daje se u pisanoj formi i može biti opšte ili posebno i ograničeno ili neograničeno.

Član 9

Propise i akte Savjeta Centralne banke (u daljem tekstu: Savjet) potpisuje guverner kao predsjedavajući Savjeta, a u slučaju njegove spriječenosti da prisustvuje sjednici Savjeta, član Savjeta koji je predsjedavao sjednicom Savjeta.

Druge akte i dokumenta Centralne banke pored guvernera mogu potpisivati viceguverner i drugi zaposleni u Centralnoj banci u granicama ovlašćenja utvrđenih aktom koji donosi guverner.

Zaposleni Centralne banke mogu biti ovlašćeni da potpisuju akte i dokumente Centralne banke pojedinačno ili zajednički.

U obavljanju poslova sa inostranstvom, potpisivanju finansijskih dokumenata Centralne banke i drugim oblastima u kojima je to uobičajeno, odluka o ovlašćenim potpisnicima, osim podataka o licima ovlašćenim za potpisivanje, sadrži i uzorak njihovih potpisa (specimen).

O datim ovlašćenjima i pravu za potpisivanje akata iz stava 2 ovog člana vodi se posebna evidencija.

Član 10

Za potpisivanje akata iz nadležnosti Centralne banke guverner i viceguverneri mogu koristiti faksimil.

Način izdavanja, bliži način upotrebe, čuvanje i broj faksimila uređuju se aktom koji donosi guverner.

III. UPRAVLJANJE CENTRALNOM BANKOM

Član 11

Centralnom bankom upravlja Savjet, u skladu sa Zakonom i ovim statutom.

Član 12

Savjet utvrđuje strategije za poslovanje Centralne banke, u okviru svojih nadležnosti.

Politiku za ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija Centralne banke Savjet utvrđuje najkasnije do 30. novembra tekuće za narednu godinu.

Član 13

Savjet utvrđuje sve neophodne mjere za izvršavanje funkcija Centralne banke utvrđenih Zakonom, a naročito:

- mjere monetarne politike;
- mjere radi održavanja stabilnosti finansijskog sistema kao cjeline;
- zaštitne mjere u skladu sa zakonom kojim se uređuju tekući i kapitalni poslovi sa inostranstvom.

Član 14

Savjet daje mišljenje Vladi Crne Gore na strategiju o upravljanju dugom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžet i fiskalna odgovornost.

Član 15

Savjet razmatra i utvrđuje mišljenje na nacрте i/ili predloge zakona koje Centralnoj banci dostavi Vlada Crne Gore ili nadležni organ državne uprave, a koji se odnose na finansijski sistem i od uticaja su na ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija Centralne banke.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kada se ocijeni cjelishodnim i u slučaju hitnosti, mišljenje na nacrt i/ili predlog zakona može dati guverner.

Član 16

Savjet formira Odbor za reviziju i Savjetodavni odbor, a može za razmatranje pojedinih pitanja, na predlog guvernera ili drugog člana Savjeta, formirati i druga radna tijela u skladu sa Zakonom i donositi opšte akte kojima se uređuje njihov rad.

Savjet imenuje članove Odbora za reviziju, Savjetodavnog odbora i drugih radnih tijela iz stava 1 ovog člana.

Član 17

Savjet predlaže jednog člana Upravnog odbora Fonda za zaštitu depozita, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita.

Savjet daje saglasnost guverneru za imenovanje glavnog internog revizora.

Savjet obavlja i poslove koji su mu drugim zakonima dati u nadležnost.

Član 18

Savjet donosi akte kojim se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa i po osnovu rada članova Savjeta.

Savjet donosi etički kodeks za članove Savjeta.

Savjet odlučuje o zahtjevu guvernera i/ili viceguvernera za davanje odobrenja da, pored funkcije člana Savjeta, mogu vršiti drugu funkciju, posao ili dužnost u skladu sa Zakonom.

Savjet odlučuje o zahtjevu guvernera i/ili viceguvernera za produženje korišćenja prava na naknadu nakon prestanka funkcije za još godinu dana zbog sticanja prava na penziju u tom periodu.

Savjet odlučuje o zahtjevu člana Savjeta za davanje odobrenja da, nakon prestanka funkcije, može biti član organa ili se zaposliti u kreditnoj instituciji i drugom pravnom licu čije poslovanje kontroliše Centralna banka i prije isteka 12 mjeseci od prestanka funkcije.

Zahtjev iz st. 3, 4 i 5 ovog člana se podnosi lično, u pisanoj formi.

Član 19

Strategije, politike, propise, akta i dokumenta koji se razmatraju i usvajaju ili donose u izvršavanju nadležnosti Savjeta, Savjetu predlaže guverner.

Članovi Savjeta mogu predložiti Savjetu donošenje strategije, politike, propisa, akata i dokumenata iz stava 1 ovog člana.

Član 20

O poslovima iz svoje nadležnosti Savjet odlučuje na sjednicama u skladu sa Zakonom i na način utvrđen poslovnikom o radu.

Savjet donosi poslovnik o radu, kojim se bliže uređuje način rada Savjeta.

Član 21

Najkasnije 15 dana od dana imenovanja i jednom godišnje, do kraja februara u tekućoj godini za prethodnu godinu, član Savjeta podnosi pisanu izjavu koja sadrži podatke o nespojivosti funkcija.

Izjava člana Savjeta iz stava 1 ovog člana daje se na obrascu koji propisuje Savjet, a nakon potpisivanja se zavodi u pisarnici i čuva u arhivi, uz zapisnike sa sjednica Savjeta.

Ukoliko nakon imenovanja člana Savjeta i njegovog stupanja na dužnost nastupi neka od okolnosti vezano za nespojivost funkcija, član Savjeta je dužan da o tome odmah pismeno obavijesti Savjet.

IV. RUKOVOĐENJE CENTRALNOM BANKOM

Član 22

Centralnom bankom rukovodi guverner, u skladu sa Zakonom i ovim statutom.

Član 23

Guverner se stara o izvršavanju politika Centralne banke i odluka Savjeta i donosi instrukcije za jedinstvenu primjenu propisa koje donosi Savjet.

Guverner donosi akte iz svoje nadležnosti.

Guverner može, kada to ocijeni cjelishodnim, zatražiti od Savjeta mišljenje o pitanju iz svoje nadležnosti.

Član 24

Guverner, najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu, donosi program rada Centralne banke kojim se utvrđuju aktivnosti za izvršavanje politike Centralne banke.

Član 25

Kada se zakonom ili drugim propisom utvrdi da o određenom pitanju, koje nije određeno Zakonom ili ovim statutom, odlučuje Centralna banka, o tom pitanju odlučuje Savjet ili guverner, u skladu sa principima na osnovu kojih je podijeljena njihova nadležnost, što procjenjuje guverner.

Član 26

Guverner može posebnom odlukom određene poslove iz svoje nadležnosti prenijeti na viceguvernera.

Viceguverner je odgovoran guverneru za zakonito, stručno i blagovremeno izvršavanje prenijetih poslova.

Viceguverner je dužan da redovno i blagovremeno informiše guvernera o obavljanju prenijetih poslova.

Član 27

Guverner posebnom odlukom određuje viceguvernera koji ga zamjenjuje za vrijeme njegovog odsustva.

Član 28

Guverner i viceguverneri čine Kolegijum guvernera (u daljem tekstu: Kolegijum) koji najmanje jednom mjesečno održava sastanke, na kojima razmatra pitanja od značaja za nesmetano funkcionisanje Centralne banke.

Sastanke Kolegijuma saziva guverner.

Sastancima Kolegijuma mogu, po pozivu, prisustvovati i drugi zaposleni u Centralnoj banci.

Član 29

Guverner može formirati stalna i privremena stručna i savjetodavna radna tijela (komisije, radne grupe, komitete, odbore i dr.) i donosi akte kojima uređuje njihov rad.

V. ORGANIZACIJA POSLOVANJA CENTRALNE BANKE

Član 30

Izvršavanje poslova iz nadležnosti Centralne banke organizuje se na način kojim se obezbjeđuje jedinstvenost, cjelovitost, efikasnost i racionalnost.

Organizacione jedinice su dužne da međusobno saraduju, usklađuju svoje poslovanje i jedinstveno nastupaju u obavljanju poslova iz nadležnosti Centralne banke.

Član 31

Guverner donosi opšte akte kojima se naročito uređuju:

- unutrašnja organizacija poslovanja Centralne banke;
- sistematizacija radnih mjesta u Centralnoj banci;
- stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih;

- prijem, evidentiranje, administrativno-tehnička obrada i otpremanje akata, čuvanje predmeta, akata i drugog materijala i arhiviranje i čuvanje arhiviranih predmeta, kao i druga postupanja sa službenim materijalom,
- pravila profesionalnog ponašanja.

Guverner donosi i druge akte kojima se organizuje poslovanje Centralne banke, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Član 32

Opštim aktom o unutrašnjoj organizaciji poslovanja Centralne banke utvrđuje se organizaciona struktura Centralne banke, naziv i djelokrug rada organizacionih jedinica, njihovi zadaci i međusobna povezanost.

Vrsta i broj organizacionih jedinica se određuju zavisno od obima, srodnosti i složenosti poslova, kao i od tehnološke i funkcionalne povezanosti.

Član 33

Poslovi koje zaposleni obavljaju u Centralnoj banci razvrstavaju se prema prirodi, značaju, složenosti i odgovornosti.

Opštim aktom o sistematizaciji radnih mjesta utvrđuju se vrste poslova, jedinstveni nazivi radnih mjesta, opis poslova, broj izvršilaca i posebni uslovi za obavljanje određenih poslova.

Član 34

Lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima su:

- 1) poslovni direktor;
- 2) glavni ekonomista, i
- 3) sekretar Savjeta.

Lica iz stave 1 ovog člana obveznici su zakona kojim se uređuje sprečavanje korupcije u skladu sa tim zakonom.

Lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima imenuje i razrješava guverner.

Odluku o razrješenju lica iz stava 1 ovog člana guverner može donijeti bez navođenja razloga za razrješenje.

Nakon razrješenja, lice iz stava 1 ovog člana raspoređuje se na poslove u Centralnoj banci koji odgovaraju njegovim stručnim kvalifikacijama i radnom iskustvu, osim kada to lice ne prihvati ponuđeni raspored, u kom slučaju mu prestaje radni odnos u Centralnoj banci, uz isplatu otpremnine u visini od 12 bruto zarada tog lica, koja je isplaćena u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je radni odnos tom licu prestao.

Pravo iz stava 5 ovog člana licima sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima utvrđuje se ugovorom o radu.

VI. PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIH

Član 35

Na prava i obaveze zaposlenih u Centralnoj banci primjenjuju se opšti propisi o radu, ako Zakonom nije drugačije određeno, i kolektivni ugovor.

Zaposleni imaju pravo na zaradu koja se utvrđuje i isplaćuje u skladu sa zakonom, Kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Kolektivni ugovor u ime Centralne banke kao poslodavca potpisuje guverner ili lice koje ga zamjenjuje.

Član 36

Prava i obaveze guvernera i viceguvernera iz radnog odnosa uređuju se ugovorom o radu, u skladu sa Zakonom, ovim statutom i aktima Savjeta.

Ugovor o radu sa guvernerom u ime Centralne banke kao poslodavca potpisuje najstariji član Savjeta koji nije zaposlen u Centralnoj banci.

Ugovore o radu sa viceguvernerima potpisuje guverner.

Član 37

O pravima i obavezama iz radnog odnosa zaposlenih odlučuje guverner ili lice koje ga zamjenjuje.

Zaposleni može, uz prethodno pismeno odobrenje guvernera, obavljati posao za drugog poslodavca ukoliko to nije u suprotnosti sa interesima Centralne banke.

Član 38

Zaposleni je dužan da poslove radnog mjesta na koje je raspoređen obavlja u skladu sa zakonom, drugim propisom i opštim aktima Centralne banke, naložima guvernera i na način kojim će najbolje doprinijeti ispunjenju ciljeva Centralne banke.

Član 39

Zaposleni imaju pravo i obavezu da se u toku rada stručno osposobljavaju i usavršavaju za kvalitetnije i efikasnije obavljanje poslova.

Centralna banka je dužna da omogući zaposlenima stručno osposobljavanje i usavršavanje kada to zahtjeva potreba procesa rada i uvođenje novog načina i organizacije rada.

Član 40

Zaposleni su dužni da se pri obavljanju poslova ponašaju na način kojim se obezbjeđuje poštovanje najviših standarda poslovnog ponašanja i političke neutralnosti, sprječava nanošenje štete ugledu Centralne banke, obezbjeđuje zaštita podataka i poštovanje obaveze čuvanja tajne i zabrana davanja poverljivih informacija.

Pravila profesionalnog ponašanja u Centralnoj banci bliže se uređuju etičkim kodeksom.

VII. NORMATIVNE AKTIVNOSTI CENTRALNE BANKE

Član 41

U Centralnoj banci donose se propisi, opšti akti i obavezujući pojedinačni akti.

Član 42

Propise donosi Savjet u formi odluka i uputstava, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 43

Nacrte zakona koji su vezani za ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija Centralne banke utvrđuje Savjet.

Član 44

Opšte akte koji se odnose na unutrašnje poslovanje Centralne banke, donosi guverner u formi pravilnika, uputstva, odluke, odnosno drugog opšteg akta, ako priroda materije koja se uređuje zahtijeva drugačiji naziv.

Postupak za donošenje opšteg akta pokreće guverner određivanjem unutrašnje organizacione jedinice ili formiranjem radnog tijela ili tima koji će izraditi predlog opšteg akta.

Akti iz stava 1 ovog člana objavljuju se isticanjem na oglasnoj tabli i/ili na intranet-u.

Član 45

Procedure za rad organizacionih djelova Centralne banke utvrđuje guverner.

Guverner može utvrditi opšte smjernice za poslovanje Centralne banke.

Član 46

Savjet i guverner obavezujuće pojedinačne akte donose u formi rješenja ili zaključka, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 47

Konačna pravno-tehnička redakcija predloga propisa i opštih akata iz nadležnosti Savjeta vrši se u Kabinetu guvernera, ako aktom guvernera nije drugačije uređeno.

VIII. PRIHODI I RASHODI

Član 48

Centralna banka svoje prihode i rashode planira finansijskim planom koji donosi do 31. decembra tekuće za narednu godinu.

Uz plan iz stava 1 ovog člana sačinjavaju se plan investicija i plan novčanih tokova.

Centralna banka, nakon donošenja, dostavlja finansijski plan Vladi i Skupštini na upoznavanje.

U slučaju da se finansijski plan ne usvoji do 31. decembra tekuće za narednu godinu, finansiranje Centralne banke se, do donošenja finansijskog plana, vrši prema finansijskom planu iz prethodne godine, najviše do visine 1/12 rashoda iz tog finansijskog plana mjesečno.

Član 49

Centralna banka priprema finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Rezultati finansijskog poslovanja Centralne banke sastavni su dio godišnjeg izvještaja o radu.

Godišnje finansijske izvještaje, sa mišljenjem nezavisnog spoljnog revizora, Centralna banka usvaja do 30. juna tekuće za prethodnu godinu i dostavlja Skupštini na upoznavanje i objavljuje na svojoj internet stranici ili drugim elektronskim ili štampanim medijima.

IX. JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 50

Centralna banka obavještava javnost o svom radu putem medija, objavama na internet strani i društvenim mrežama, davanjem saopštenja, informacija, objavljivanjem izvještaja, izdavanjem službenih publikacija, održavanjem konferencija za štampu i sl.

Savjet obavještava javnost o svojim odlukama na način utvrđen Zakonom i poslovnikom o radu.

Član 51

Podatke i obavještenja o radu Centralne banke daje guverner, a mogu ih dati i viceguverner ili drugi zaposleni kada ih guverner ovlasti.

Lica iz stava 1 ovog člana uskratiće davanje podataka i obavještenja ako oni predstavljaju tajnu, ili ako bi davanje tih podataka i obavještenja štetilo interesu Centralne banke ili ako bi to bilo u suprotnosti sa ciljevima i funkcijama Centralne banke.

Član 52

Radi potpunijeg informisanja javnosti, Centralna banka može izdavati bilten Centralne banke i druge publikacije ili informativna glasila.

Programsku koncepciju publikacije ili informativnog glasila i uslove njihovog izdavanja utvrđuje guverner ili lice koje ovlasti.

Član 53

Centralna banka ima svoju internet stranicu, na kojoj se ažurno objavljuju ključne aktivnosti Centralne banke.

Sadržinu i izgled internet stranice i način prezentacije podataka i informacija odobrava guverner ili lice koje ovlasti.

Centralna banka ima svoju intranet prezentaciju za informisanje zaposlenih.

X. TAJNOST INFORMACIJA I PODATAKA

Član 54

Tajni podaci u Centralnoj banci su informacije i podaci koji su kao takvi utvrđeni Zakonom, kao i druge informacije i podaci koji nastanu u poslovanju Centralne banke, a koji su zakonom ili opštim aktom određeni kao tajni.

Kao tajne informacije i podaci mogu se odrediti i informacije i podaci čijim bi otkrivanjem mogla nastupiti šteta po ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija Centralne banke ili bi mogao biti narušen ugled Centralne banke.

Član 55

Opštim aktom bliže se određuju podaci, informacije i dokumenti koji se smatraju tajnom, način postupanja sa tim podacima, informacijama i dokumentima, mjere njihove zaštite i postupak u slučaju njihovog nestanka ili otkrivanja.

Opšti akt iz stava 1 ovog člana donosi Savjet.

Član 56

Članovi Savjeta i zaposleni u Centralnoj banci dužni su da čuvaju tajnost podataka i informacija u skladu Zakonom i opštim aktom iz člana 55 stav 2 ovog statuta, bez obzira na način na koji su je saznali.

Obaveza čuvanja tajne iz stava 1 ovog člana traje i nakon prestanka funkcije, odnosno radnog odnosa u Centralnoj banci.

XI. IZMJENE I DOPUNE STATUTA

Član 57

Predlog za izmjenu i dopunu ovog statuta daje guverner ili drugi član Savjeta.

O izmjeni i dopuni ovog statuta odlučuje Savjet na način i po postupku propisanom za donošenje statuta.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 58

Opšti akti donijeti na osnovu Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 40/10, 6/13, 70/17 i 125/23) i Statuta Centralne banke Crne Gore ("Službeni list CG", br. 83/17, 3/20 i 129/22) uskladiće se sa odredbama ovog statuta u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog statuta.

Član 59

Danom stupanja na snagu ovog statuta licima iz člana 25 stav 1 tač. 1, 5, 6, 7 i 8 Statuta Centralne banke Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 83/17, 3/20 i 129/22) prestaje status lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima.

Lica iz stava 1 ovog člana zadržavaju koeficijente složenosti poslova i obavljaju poslove iz opisa poslova radnog mjesta koji su utvrđeni ugovorom o radu.

Ugovor o radu izvršnog direktora uskladiće se sa odredbama ovog statuta u roku od osam dana od dana usklađivanja akata kojim se uređuje unutrašnja organizacija poslovanja Centralne banke Crne Gore, odnosno sistematizacija radnih mjesta u Centralnoj banci Crne Gore sa ovim statutom.

Član 60

Danom stupanja na snagu ovog statuta prestaje da važi Statut Centralne banke Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 83/17, 3/20 i 129/22).

Član 61

Ovaj statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

Br.0101-5825-11/2024
Podgorica, 31.07. 2024. godine

**PREDSJEDAVAJUĆA
GUVERNERKA**

dr Irena Radović,s.r.